

de lage struiken? Het is het heksenkruid (*Circea lutetiana*), dat in sommige schaduwrijke oude loofbosschen voorkomt. In den herfst laten de met haakjes bezette vruchtjes los en hechten zich aan onze kleeren vast, zoodat we moeten erkennen, dat het plantje goed voor de verspreiding der zaden zorgt.

Ook slingert de hop (*Humulus lupulus*) door de struiken en vult het laantje met zijn verkwikkende geuren. Zoo komen wij aan de Heuvel, „de Bult”, zooals de Rotterdammers zeggen. Hier van daan hebben wij een mooi gezicht over den Maas, met zijn gewemel van schepen en aan den overkant zien wij het eiland IJselmonde, dat onbekend, maar daarom niet minder mooi is. Ook hier aan de Heuvel vinden wij wat van onze gading. Gaan wij langs de steile helling, die ruig begroeid is met klimop (*Hedera helix*) naar beneden, dan wordt onze aandacht al aanstonds getrokken door een wollige, pl.m. 2 M. hooge plant, een toorts *Verbascum thapsus* (Schaderi), zoo mooi beschreven in „In de Duinen”. Ook andere, heel algemeene planten staan hier, zooals de latuw (*Lactuca virosa*), de akkerkool (*Lampsana communis*) en een plant of drie bolderik (*Agrostemma githago*), die van een kleine zandhoop gebruik maakt, om een tiental bloemen te openen. Nu volgt, langs de loodrechte, blauwsteenen muur een aardig plantje. Eerst konden wij het niet determineeren in Heukels. Zou het er niet in staan? Ja, dat was 't em. Doch in den laatsten druk van deze flora vonden wij als naam „*Salpichroa rhomboidea*” alleen bij Rotterdam. Het is een heel aardig bloempje en in November vonden wij ook de witte bessen. Verder zien wij niet veel op de helling; aan den kant staan half verwilderde sneeuwbesen, wolwilg etc. Middenop nog een drietal toortsen, veel *Crepis virens* en *Erigeron canadensis*, met honderden bloempjes aan één stengel.

Onze wandeling door het Park loopt nu ten einde; wij keeren terug door schaduwrijke laantjes, langs een vijver, bedekt met *Nymphaea*, *Nuphar* en *Limnathenum* (deze laatste is zeker door den heer Van Gelderen hier geplant; zie *Levende Natuur* deel V afl. 12), aan welker oever eereprijs, look-zonder-look, prunella en andere planten onder een wilde rozenstruik bloeien. In een boschje zien wij nog het penningkruid met zijn ronde blaadjes, de bosch-andoorn en de prachtige salie, met groote, blauw-violetten bloemen. De tram staat hier gereed, om ons naar huis te voeren.

De Oude Plantage levert in Mei en Juni met haar bloeiende kastanjes een prachtigen aanblik op. De donkere struiken schijnen ons toe een goeden buit voor het herbarium aan ons oog te onttrekken. Gaan wij naar het middenplein, dan is aan onze rechterhand een boschje, waar tegelijk met de paardekastanje een karakteristieke plant bloeit. Het is de aronskelk (*Arum maculatum* b. *immaculatum*), een plant, die zeer vreemd is in deze streek. Verder staan hier de dauwbraam (*Rubus caesius*), het nagelkruid (*Geum urbanum*) en de gulden loterbloem (*Ran. auricomus*). In den omtrek vonden wij ook nog de *Cardamine amara*, een vrij zeldzame plant. Zijn wij het laantje uit, dan zien we een zandige spoordijk, door een droge sloot van de Plantage gescheiden. Hier prijken de gele St. Teunisbloem (*Oenothera biennis*), die naar mij voorkwam vrij ver landwaarts binnen gedrongen is, de vlasbek (*Linaria vulgaris*) en het bosch-kruiskruid (*Senecio sylvaticum*). Door een schier ondoordringbaar woud van 1 M. breede hoefbladblaren en 2 M. hooge bereklauwen (*Heracleum spondylium*) komen we aan den waterkant, waar tusschen het riet de prachtige *Lythrum salicaria* en de moeras-andoorn prijken. Door de Boschlaan huiswaarts keerende, zullen wij op een ruigte ook nog *Papaver somniferum* vinden, die hier echter wel verwilderd kan zijn.

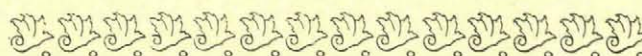
Dit zijn enkele van de wandelingen, zooals wij die ieder

jaar in den omtrek van Rotterdam maken. Deze verachte landstreek bevat nog natuurschoon genoeg, om een jeugdig botanist te bekoren. Als ik dit schrijf, denk ik aan het dorpje Rhooon met zijn Orchideeën, aan Pernis met zijn grienden, aan de Maas, vol van *Leucojum aestivum* en rood van kievitsbloemen, aan het Kralingsche veer, aan IJselmonde en aan nog zooveel meer. Het is alleen jammer, dat die mooie plekjes meer en meer verdwijnen. Het rivierte de Koedood bij Rhooon b.v., moet nu over eenigen tijd weer plaats maken voor de reusachtige Waalhaven!

E. DE LA RIVIÈRE.

Rotterdam, 5 Januari 1909.

Dat Park en die Plantage zijn heel wat interessanter dan ons schoongeschoffelde Vondelpark met zijn nakende vijvers! En mag je daar heusch in 't gras liggen? Dat is anders in onze Hollandsche parken een gruwelijke doodzonde. T.

Rotterdamsche Natuurhistorische Club.

Vergadering 22 December 1908.

De voorzitter, Dr. Büttikofer, opent de vergadering, waarna de heer Van den Houten eenige zeldzame en merkwaardige *Papilionaceeën* demonstreert, w. o. *Galega officinalis* (Rotterdam).

De heer Lindemans vertoont de eenige gestaarte *Ornithoptera*. Het ♂ van *Ornithoptera paradisea* Stdgr. (Duitsch N. Guinea). Het eveneens vertoonde ♀ mist de staarten.

De heer A. J. Zöllner laat circuleeren de vroeger reeds vertoonde ab. c. *chrysogaster* van *Toxotus meridianus*, benevens het type en een dezen zomer verzameld ex., dat een overgang vormt van de type naar de ab. De dekschilden hebben aan de basis een klein bruin vlekje en de pooten zijn gedeeltelijk zwart.

De heer Wilke vertoont de door »nostoc« veroorzaakte uitwassen aan de wortels van een *Cycas spec.*; benevens *Macodes petola*, een Javaansche Orchidee, bekend om de prachtige bladeren.

De heer J. G. Zöllner bespreekt *Cidaria Decolorata* Hbn., tegenwoordig herdoopt in *Larentia Flavofasciata* Thnbg., een spannertje, dat buiten de duinen vrij zeldzaam moet zijn. Evenals de rupsen van vele *Dianthoecia's* leeft de rups van dit diertje van de bloemen en het onrijpe zaad van *Lychnis*-soorten. De thans meegebrachte vlinders zijn gekweekt uit *Lychnis Diurna*. Ze vertoonen een aanzienlijk verschil in grootte (18—25 mm.). Bij een enkel ex. is de tweede lichte dwarslijn in cel 2 en 3 geheel afgebroken. De lichtere vlek bij de voorvleugelpunt, franjewaarts van de gollijn, ontbreekt soms.

2°. *Eucera Longicornis* L. ♂, waarvan spr. een paar ex. ving te Epen.

De heer Dr. Büttikofer stelt ter bezichtiging de »Flore alpina« par H. Correvon et Ph. Robert, met prachtige platen.

De heer Jansen bespreekt enkele afwijkende *Umbelliferen*: *Hydrocotyle*, *Bupleurum* en de afdeeling der *Saniculeeën* (nl. *Sanicula*, *Astrantia* en *Eryngium*).

De heer Wachter vertoont een aantal vormen van *Carex gracilis* Curt (= *Carex acuta* L.).

W. H. WACHTER, Secr.